

descărcătoare de supratensiuni
alegerea descărcătorului de supratensiuni și a echipamentului de protecție asociat

		LOCUINȚE INDIVIDUALE	CLĂDIRI REZIDENȚIALE	MICI CLĂDIRI DE BIROURI	
			(1)		
Rețea electrică	Nivel de risc	Rețea	Tabloul principal: descărcător de supratensiune + protecție asociată		
	Ridicat	1P + N	2 x 039 10 + 064 72	–	2 x 039 10 + 064 72
		3P + N	4 x 039 10 + 065 67	4 x 039 10 + 065 67	4 x 039 10 + 065 67
	Mediu	1P + N	039 41 + 064 69	–	039 31 + 064 69
		3P + N	039 43 + 065 64	039 33 + 065 64	039 33 + 065 64
	Scăzut	1P + N	039 41 + 064 69	–	039 41 + 064 69
		3P + N	039 43 + 065 64	039 43 + 065 64	039 43 + 065 64
	Tabloul secundar: descărcător de supratensiuni + protecție asociată				
	Toate nivelurile de risc	1P + N	039 41 + 064 69	039 41 + 064 69	039 41 + 064 69
	Toate zonele	3P	–	–	–
		3P + N	039 43 + 065 64	039 43 + 065 64	039 43 + 065 64
		Echipamente sensibile (electronice, computere): protecție de proximitate			
			•	•	•
Rețele de comunicații	Rețele de comunicații (rețele de date, linii telefonice)				
	Se recomandă protecția tuturor liniilor electrice prezente într-o instalație (inclusiv rețelele de comunicație: rețele de date, linii telefonice)				
	Nivel de risc ridicat: construcții echipate cu instalație de protecție împotriva trăsnetelor, structuri metalice, construcții aflate la altitudine IEC 60364: Descărcătorul de supratensiune se amplasează obligatoriu în tabloul principal în conjuncție cu instalația de paratrăsnet				
	Nivel de risc mediu: construcții alimentate prin rețele electrice aeriene, construcții aflate în zone muntoase, izolate, aflate la capătul liniilor electrice, amplasate lângă apă sau lângă zone împădurite Zona A02 (indicele keraunic > 25 zile pe an): descărcătorul de supratensiune se amplasează obligatoriu în tabloul principal când instalația electrică este alimentată prin rețea aeriană în conformitate cu IEC 60364				
	Nivel de risc scăzut: construcții amplasate în zone urbane, în zone de șes, alimentate prin rețele electrice subterane				

Rețea	Tablou principal: descărcător de supratensiune + protecție asociată – Icc ≤ 10 kA ⁽²⁾

		Tablou secundar: descărcător de supratensiune + protecție asociată – I_{cc} ≤ 10 kA^[2]

		Echipamente sensibile (electronice, computere): protecție de proximitate

Se recomandă protecția tuturor liniilor electrice prezente într-o instalație (inclusiv: cablurile de comunicație, cablurile de date, linii telefonice).

[2] Dacă valoarea curentului de scurtcircuit este mai mare de 10 kA, se va folosi un disjunctor magneto-termic (MCB) tip DX-H sau DX-L (vă rugăm consultați Catalogul Legrand România 2008-2009)

(3) Se recomandă protecția instalațiilor la supratensiuni în fiecare tablou secundar (tablou de palier) pentru fiecare etaj pentru clădiri mai înalte de 10 m.

descărcătoare de supratensiuni

tip I, B,
tip II, C (H, I, S)

039 21

039 33

039 34

descărcătoare de supratensiuni pentru linii telefonice

038 28

038 29

Caracteristici tehnice (p. 41)

Descărcătoare de supratensiuni pentru montaj în tablouri electrice

În conformitate cu normele EN 61643-1

Tip I și tip II oferă 4 capacități de descărcare

Sunt compuse dintr-un soclu și un modul debroșabil prevăzut cu indicator de semnalizare (cu excepția Ref. 039 10)

• Indicator verde: funcționare normală

• Indicator portocaliu: modulul trebuie înlocuit

Protecție termică integrată

Se pot echipa cu un contact auxiliar pentru semnalizarea stării modulului

Alimentare: 230 / 400 V~

Frecvență: 50 / 60 Hz

Pentru protecția liniilor de telefon, fax, modem etc., împotriva supratensiunilor de origine atmosferică

Se instalează pe linia telefonică de foarte joasă tensiune în serie cu aparatul protejat

Semnalizarea funcționării prin indicator (mecanic)

Indicator verde: funcționare normală

Indicator portocaliu: descărcătorul trebuie înlocuit

În conformitate cu norma EN 61643-21

Amb.	Ref.	Protecție în tabloul general pentru instalații prevăzute cu paratrăsnet		
		Asociere cu instalația de paratrăsnet HL – Tip I – I _{imp} = 12,5 kA (unda de forma 10 / 350 μs)		
		Pentru scheme de legare la pământ: TT, TN, IT		
1	039 10	1P	Protecție asociată tip C – 40A ⁽¹⁾	Număr de module 1
		Pentru nivel foarte ridicat de risc – H – Tip I și II – I _{max} = 70 kA		
		Pentru scheme de legare la pământ: TT, TN, IT		
		I _{imp} : 10 kA (unda de forma 10 / 350 μs)		
1	039 20	1P		1
1	039 21	2P	tip C – 40A ⁽¹⁾	2
1	039 22	3P		3
1	039 23	4P		4

Amb.	Ref.	Protecție în tablourile de distribuție		
		Pentru nivel ridicat de risc – I – Tip II, I _{max} = 40 kA		
		Pentru scheme de legare la pământ: TT, TN, IT		
1	039 30	1P	Protecție asociată tip C – 20A ⁽¹⁾	Număr de module 1
1	039 31	2P		2
1	039 32	3P		3
1	039 33	4P		4
		Pentru nivel normal de risc – S – Tip II, I _{max} = 15 kA		
		Pentru scheme de legare la pământ: TT, TN		
1	039 40	1P		1
1	039 41	2P	tip C – 20A ⁽¹⁾	2
1	039 43	4P		4

Amb.	Ref.	Auxiliare de semnalizare		
		Contact inversor de semnalizare 2 A – 250 V~		
		Se clipsează pe soclul descărcătorului (cu excepția Ref. 039 10)		
1	039 55	Pentru modul 1 pol		
1	039 56	Pentru modul 2 poli		
1	039 57	Pentru modul 3 poli		
1	039 58	Pentru modul 4 poli		

Amb.	Ref.	Descărcătoare de supratensiune pentru linii telefonice	
1	038 28	Pentru linii telefonice analogice	
1	038 29	Pentru linii telefonice digitale	
		Protecție în tabloul de abonat	
		Protecție monobloc, racordare cu pini SP Tip 2 și 3, I _{max} : 12 kA	
		Pentru schema de legare la pământ: TT, TNS Se utilizează pentru protecția instalațiilor casnice și terțiare de mici dimensiuni	
		Asigură protecția împotriva curenților de suprasarcină și a curenților de scurtcircuit până la 4,5 kV	
		Racordare prin partea superioară cu barete de alimentare tip pieptene	
		Echipat cu 2 LED-uri de semnalizare:	
		• verde, descărcătorul funcționează normal	
		• roșu, modulul trebuie înlocuit	
1	039 51	2P	Număr de module 2

Amb.	Ref.	Module de rezervă			
		Module debroșabile de rezervă			
		Echipate cu indicator			
		Indicator verde: funcționare normală			
		Indicator portocaliu: modulul trebuie înlocuit			
		I _{imp} (kA)	I _{max} (kA)	U _P (kV)	Pentru descărcător
5	039 28	10	70	2,0	039 20 / 21 / 22 / 23
5	039 34		40	1,8	039 30 / 31 / 32 / 33
5	039 44		15	1,2	039 40 / 41 / 43
		Pentru descărcător monobloc			
		I _{imp} (kA)	Pentru descărcător		
1	039 54	12	039 51		

Amb.	Ref.	Module de coordonare (inductoare)		
		Permit acțiunea coordonată a 2 descărcătoare în același tablou, când distanța minimă necesară pentru coordonarea descărcătoarelor nu poate fi respectată		
		Pentru descărcătoare multipol fiecare conductor (inclusiv conductorul neutru) trebuie echipat cu un modul de coordonare		
1	039 62	Module pentru circuit 35 A – 500 V~	Număr de module 2	
1	039 63	Module pentru circuit 63 A – 500 V~	4	

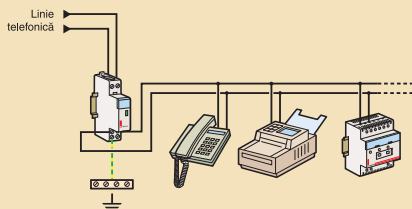
descărcătoare de supratensiuni

■ Caracteristici tehnice

Ref.	De mare capacitate (H) 039 20/21/22/23	De capacitate sporită (I) 039 30/31/32/33	039 35/36/38	De capacitate standard (S) 039 40/41/43
Schemă de legare la pământ	TT – TN – IT	IT – TNC	TT – TNS	TT – TNS
Tensiune maximă	440 V~	440 V~	320 V~	320 V~
În regim permanent (Uc)				
Frecvență	50/60 Hz	50/60 Hz		50/60 Hz
Tip EN-61613-11	1	2	2	2
Capacitate de descărcare	I max 8/20 μs 10 kA	40 kA	40 kA	15 kA
Curent nominal descărcat (în undă 8/20 μs)	20 kA	15 kA	15 kA	5 kA
Nivel protecție Up	2 kV	1,8 kV	1,4 kV	1,2 kV
U _t	440 V	440 V	400 V	400 V
Curent de scurgere la Uc (Ic)	< 1 mA	< 1 mA	< 1 mA	< 1 mA
Protecție asociată – max. (EN-61613-11)	160 A DPX	125 A DPX	20 A disjunct, curbă C	20 A disjunct, curbă C
– min.	disjunct, curbă C 40 A	disjunct, curbă C 20 A		disjunct, curbă C 20 A
Curent rezidual If	Zero	Zero	Zero	Zero
Racordare – conductor rigid – conductor flexibil	25 mm ² 16 mm ²	25 mm ² 16 mm ²		25 mm ² 16 mm ²
Indice de protecție	IP 20, instalat în tablou			
Condiții de mediu – temperatură de utilizare – temperatură de stocare		de la -10 °C la +40 °C de la -20 °C la +70 °C		
Timp de răspuns	25 ms			

■ Caracteristici descărcătoare pentru linii telefonice

Protecția unei linii telefonice

- 1 descărcător de supratensiuni pe o pereche
– linie telefonică digitală, 2 perechi (2 x 038 29)
– linie telefonică analogică, 1 pereche (1 x 038 28)

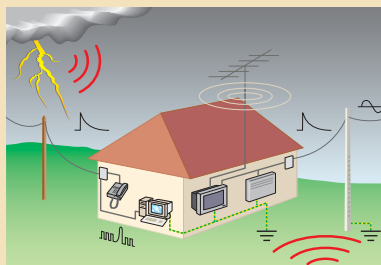
	Linie telefonică analogică 038 28	Linie telefonică digitală 038 29
Tensiune nominală	170 V	48 V
Curent maxim descărcat (I max.)	10 kA	
Nivel de protecție (UP)	300 V	100 V
Racordare conductor rigid / flexibil	de la 0,5 la 2,5 mm ²	
Indice de protecție	IP 20	
Temperatura de funcționare	de la -10 °C la +40 °C	
Temperatura de stocare	de la -20 °C la +70 °C	

■ Trăsnetul

1 – Efecte produse de trăsnet

Trăsnetul generează în mod direct sau indirect următoarele efecte:

- termice (explozii, incendii)
- electrodinamice (desfacerea legăturilor)
- tensiuni în instalația de împământare (risc de electrocutare)
- supratensiuni de câteva mii de volți și curenți induși în instalație (distrugerea echipamentelor electrice și electronice, întreruperea lucrului)

2 – Protecție împotriva efectelor trăsnetului

Se bazează pe:

- colectarea curentului și descărcarea sa spre pământ
- utilizarea descărcătoarelor de supratensiuni
- protecția pasivă a instalației

Protecția pasivă (slabă, medie sau bună) reprezintă protecția asigurată de însăși structura și configurația instalației (schema de legare la pământ, nivel de echipotentialitate)

Norma IEC 61-643 caracterizează efectele indirecte ale trăsnetului în cazul unei de șoc 8 / 20 μs

■ Descărcătoare de supratensiuni și norme

Descărcătorul de supratensiuni permite :

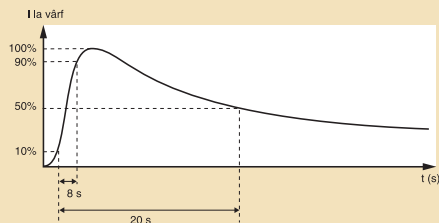
- protecția dispozitivelor sensibile împotriva efectelor directe și indirecte ale trăsnetului

■ Standardele produselor de instalare

	Clasa 1	Clasa 2	Clasa 3
Tip de undă	10/350 μs	8/20 μs	1,2/50 μs - 8/20 μs
Caracteristici principale	In, Iimp	In, Imax	Uoc

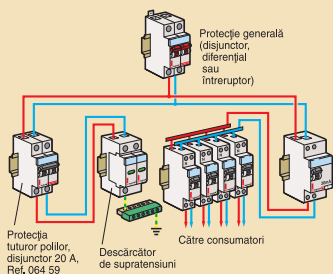
■ Norme

Norma EN 61-643-11 caracterizează efectele indirecte ale trăsnetului în cazul unei de șoc 8 / 20 μs – descărcător de supratensiune tip 2 și efectul direct în cazul unei de șoc 10/350 μs – descărcător de supratensiune tip 1

În cazul în care în tabloul electric circuitele de forță sunt protejate de un descărcător de supratensiuni, se recomandă și protecția liniilor telefonice (printr-un descărcător special)
Pentru o protecție cât mai bună se recomandă instalarea descărcătoarelor în cascadă, pornind din tabloul general până în apropierea consumatorilor

descărcătoare de supratensiuni (continuare)

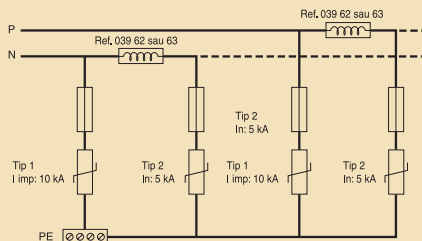
Secțiuni recomandate pentru conductoare legate la descărcătoarele de supratensiuni

Capacitate	Secțiune (mm)
Standard (S)	6
Sporită (I)	10
Mare (H)	16

Distanță minimă între descărcătoare de supratensiuni într-o singură instalație

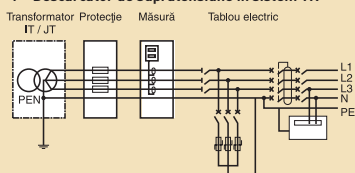
Descărcător de supratensiuni aval	Descărcător de supratensiuni amonte	Distanță (în metri)
H	I	6
	S	8
	P	10
I	S	4
	P	6
S	P	2

Când distanța nu poate fi respectată, vă rugăm să folosiți module de coordonare (inductoare), instalate după cum urmează:

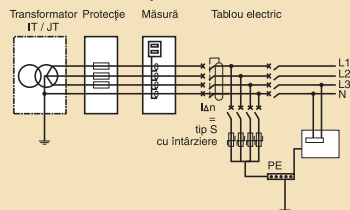

Principii de instalare

1 – Descărcător de supratensiune în sistem TN

2 – Descărcător de supratensiuni în sistem TT

3 – Descărcător de supratensiuni în sistem IT

